

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/6/2019
Identifikačné číslo spisu:	9513100178
Dátum vydania rozhodnutia:	17.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:9513100178.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Petra Hatalu, JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obvineného Ing. X. H., pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 17. mája 2021 v Bratislave dovolanie obvineného Ing. X. H., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Kanása, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2016, sp. zn. 2 To 12/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Ing. X. H. odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „súd“) rozsudkom z 25. februára 2015, sp. zn. PK-1T/31/2013 uznal obvineného Ing. X. H. za vinného v bode 1/ rozsudku z obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a v bode 2/ rozsudku z prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

1/ po tom, ako si v bližšie nezistenom dni roka 2009 zadovážil nepodpísané tlačivo vlastnej zmenky vystaviteľa Ľ. P., nar. X. Z. XXXX., L. XX, G., v prospech Ing. X. H., nar. XX. S. XXXX, K. XXX/X, X., na zmenkovú sumu 800.000,- Eur, s miestom platenia K. XXX/X, X., s dátumom vystavenia 2. septembra 2008 a splatnú 31. marca 2010, ktoré v troch vyhotoveniach nezistená osoba na nezistenom mieste a čase opatrla napodobeninami podpisu Ľ. P. a hoci vedel, že Ľ. P. žiadnu z týchto troch zmeniek na celkovú zmenkovú sumu 2.400.000,- Eur nikdy nepodpísal, predložil ich ako pravé dňa 11. októbra 2010 o 13.40 h prostredníctvom Advokátskej kancelárie Kubík, Kovár a partneri, s. r. o. na Okresnom súde Bratislava 5 na Prokofievovej ulici č. 12 v Bratislave spolu s návrhom na vydanie zmenkového platobného rozkazu vo výške 2.400.000,- Eur, na základe čoho Okresný súd Bratislava 5 vydal 3. januára 2011 pod sp. zn. 3Zm 648/2010 zmenkový platobný rozkaz ukladajúci Ľ.

P. zaplatiť Ing. X. H. zmenkovú sumu 2.400.00,- Eur so 6 percentným ročným úrokom zo zmenkovej sumy od 1. apríla 2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 8.000,- Eur a náhradu trov konania v celkovej sume 45.648,78 Eur, a to do 3 dní od doručenia zmenkového platobného rozkazu, ktorý sa následne stal exekučným titulom na začatie exekúcie proti Ľ. P., vykonávanej pod č. EX 110/2011 súdnym exekútorom Exekútorského úradu so sídlom Horná 23 v Banskej Bystrici JUDr. Tomášom Boľošom na základe návrhu Ing. X. H.H. na vykonanie exekúcie podaného 23. februára 2011, pričom Ing. X. H. takto konal s cieľom získať pre seba peňažné prostriedky zodpovedajúce celkovej zmenkovej sume vo výške 2.400.000,- Eur a spôsobiť tak poškodenému Ľ. P. škodu v uvedenej výške,

2/ dňa 13. júla 2011 na Okresnej prokuratúre Malacky osobne podal trestné oznámenie na Ľ. P. pre dôvodné podozrenie zo zločinu poškodzovania veriteľa a prečinu krivého obvinenia preto, že zmenkovým platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Bratislava 5 zo dňa 3. januára 2011 sp. zn. 3Zm 648/2010, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 7. februára 2011, bol Ľ. P. povinný zaplatiť Ing. X. H. zmenkovú sumu 2.400.000,- Eur s príslušenstvom a Ľ. P. po tom, ako sa dozvedel o vydaní zmenkového platobného rozkazu a následne o začatí exekúcie voči jeho osobe, uvedomujúc si, že jeho jediným majetkom je jeho obchodný podiel v spoločnosti M. M., s. r. o., najneskôr 9. marca 2011 previedol tento podiel bezodplatne na svoju dcéru V. P., čím znemožnil svojmu veriteľovi dosiahnuť uspokojenie jeho pohľadávky, pričom v trestnom oznámení navrhol, aby prokurátor uložil vyšetrovateľovi začať trestné stíhanie a vzniesť obvinenie Ľ. P. pre zločin poškodzovania veriteľa a prečin krivého obvinenia, následne po začatí trestného stíhania vo veci vedenej vyšetrovateľkou Okresného riaditeľstva PZ v Malackách na Zámockej ulici č. 3 vo svojej výpovedi zo dňa 9. marca 2012 v čase d 08.52 h do 09.53 h v procesnom postavení svedka - poškodeného a po príslušnom zákonom poučení, k okolnostiam vzniku zmenkového záväzku vypovedal, že: „Nakoniec sme sa dohodli, že peniaze mu požičiam, ale ako zábezpeku mu dám podpísať zmenky. Ja som pripravil zmenky a na stretnutie som ich ja priniesol, následne tieto zmenky podpísal a z ruky do ruky sme si odovzdali zmenky mne a peniaze jemu", Ing. X. H. pritom v trestnom oznámení a svedeckej výpovedi uvádzal skutkové okolnosti o vzniku a existencii zmenkového záväzku, uspokojenie pohľadávky, z ktorého malo byť marené, o ktorých vedel, že nie sú pravdivé, a to s cieľom, aby bolo proti osobe Ľ. P. vedené trestné stíhanie, trestné stíhanie začaté vo veci dňa 9. decembra 2011 pre zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1, ods. 5 písm. a) Tr. zák. bolo napokon uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva PZ v Malackách zo dňa 14. júna 2012 sp. zn. ČVS:ORP-362/OEK-MA-2011 podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. zastavené.

Súd prvého stupňa za to obvinenému Ing. X. H. uložil podľa § 270 ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) rokov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia [§ 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák.]. Súčasne mu podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výške 100.000,- Eur (stotisíc eur) a pre prípad, že by výkon trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky (§ 57 ods. 3 Tr. zák.), ako aj ochranný dohľad na 3 (tri) roky podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodeného Ľ. P. s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ing. X. H.Í. odvolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 21. júna 2016, sp. zn. 2 To 12/2015 podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal obvinený Ing. X. H., prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Martina Kanása, dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por. s tým, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený v dovolaní poukázal na zásadnú zmenu svedeckej výpovede svedka Z. G. na hlavnom

pojednávani konanom 4. novembra 2014. Svedok potvrdil, že bol oboznámený s obsahom svedeckej výpovede iného svedka (O. Y.). Svedok napasoval svoju výpoveď v súlade s inými výpoveďami, pričom ide o kajúcnika svedčiaceho v množstve prípadov, požívajúc výhody spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní. Zmena svedeckej výpovede bola účelová, z dôvodu pomsty obvinenému X. H.. V danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, keďže svedok mal vedomosť o obsahu výpovedi iného svedka, prípadne aj o iných výpoveďach. Súd odmietol vykonať dôkaz na odstránenie dôvodných pochybností vyplývajúcich z výpovede svedka V. L. o predložení podkladov ku krivej svedeckej výpovedi. V tejto súvislosti obvinený citoval z dôvodov odmietnutia V. L. vypovedať na hlavnom pojednávaní konanom 4. novembra 2014 [ponuka prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) krivo svedčiť proti obvinenému X. H.]. Súd zaujato vyhodnotil výpoveď svedka Z. G. v neprospech obvineného a nevyrovnal sa s tvrdeniami svedka V. L., ktoré majú dopad na zákonnosť výpovede svedka Z. G.. Ak mal svedok Z. G. prístup k svedeckým výpoveďiam zo spisu, nemožno jeho výpoveď považovať za zákonnú a postaviť na nej vinu obvineného.

Obvinený ďalej uviedol, že nemal vedomosť o falošnom podpise. Túto mohli mať svedkovia Z. G. a V. L., ktorí vykonali kroky k podpisu zmeniek tým, že zabezpečili vzorový podpis z banky, ako aj ich následné podpísanie. Svedok Z. G. nevypovedal, že falšovaný podpis zabezpečil s vedomím obvineného, resp. na jeho pokyn svedok V. L.. Iba sa domnieval, že z dôvodu každodenného kontaktu s V. L. obvinený o tom vedel. Z vykonaného dokazovania však bolo preukázané presvedčenie obvineného o pravosti zmeniek. Obvinený súčasne poukázal na rozpor vo verziách, že na jednej strane mal mať vedomosť o falošnom podpise a na druhej strane mal byť podpis na zmenkách získaný prostredníctvom „nakladačky“ poškodenému Ľ. P..

Spoločnosť O. S. bola zaujímavou spoločnosťou na investovanie. Poškodený by nevstúpil do neproduktívnej firmy. Až po vstupe poškodeného došlo k odčerpávaniu finančných prostriedkov. Proti poškodenému je na Okresnom súde Žilina vedené trestné konanie.

V závere podania obvinený opätovne zdôraznil, že nemal úmysel a motív podpísať zmenky falošným podpisom, nepoveril svedka Z. G. zabezpečením vzorového podpisu poškodeného. Bol presvedčený o pravosti zmeniek, preto podal na súd návrh na vydanie zmenkového rozkazu a po jeho vydaní trestné oznámenie pre dôvodné podozrenie zo zločinu poškodzovania veriteľa. V zmenkovom konaní podal odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté pre nezaplatenie súdneho poplatku. Súčasťou odvolania bol dôkaz o dodatočnom vyhotovovaní príkazu na služobnú cestu poškodenému. Obvinený mal záujem o vyplatenie obchodného podielu v spoločnosti O. S., ktorý mal podľa jeho názoru v čase podpisu zmeniek bonitu.

Dovolaciemu súdu navrhol napadnuté rozhodnutie pre nezákonnosť zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie prokurátorovi a poškodenému Ľ. P..

Právo vyjadriť sa využil iba poškodený s tým, že považoval dovolanie obvineného za účelové, v rozpore s dokazovanými skutočnosťami a výpoveďou obvineného. Obvinený poškodenému neodovzdal žiadne peniaze, ktoré mali byť dôvodom na vystavenie vlastných zmeniek. Obvinený vedel, že poškodený zmenky nikdy nevystavil a nepodpísal, preto ich nemohol považovať za pravé. Súčasne si bol vedomý, že k podpisu nastrčených zmeniek zo strany poškodeného môže prísť iba uplatnením nátlaku hrozbou vážnej fyzickej ujmy. K nátlaku malo dôjsť na valnom zhromaždení spoločnosti O. S. a len zhodou náhod sa tam poškodený dostavil oneskorene, keď bolo valné zhromaždenie skončené. Svedkov Z. G. a V. L. stretol poškodený len raz, a to v súvislosti s ich osobnou zaangažovanosťou pri zabezpečovaní finančného nároku obvineného voči poškodenému na hospodárskom výsledku spoločnosti O. S.. Trestné konanie vedené na Okresnom súde Žilina nemá súvislosť s daným konaním. Obvinený si bol vedomý neexistencie právnych dôvodov (napr. z titulu pôžičky) na vystavenie a podpísanie zmeniek v

jeho prospech. Ak je obvinený presvedčený o pravosti zmienek, možno vychádzať z premisy, že uveril ostatným členom zločineckej skupiny v splnení rozdelených úloh a násilnom získaní podpisov s tým, že jeho úloha spočívala v uplatnení zmienek na zmenkovom súde a zabezpečení vydania zmenkového platobného rozkazu. Nakoľko obvinený konal s vedomím o falošných zmenkách, poškodený dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvineného ako nedôvodné zamietnuť.

Vyjadrenie poškodeného bolo súdom prvého stupňa zaslané prokurátorovi, ktorý na neho nereagoval. Nakoľko vyjadrenie poškodeného nebolo v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva doručené obhajobe, dovolací súd vrátil spis súdu prvého stupňa ako predčasne predložený, pričom súdu vytkol aj iné pochybenie, ktoré nemohol najvyšší súd sám odstrániť.

Súd prvého stupňa po vrátení veci postupoval v intenciách pokynu dovolacieho súdu a okrem iného zaslal predmetné vyjadrenie obhajcovi obvineného (obvinenému nedoručoval, nakoľko sa dlhodobo zdržiava v zahraničí, pravdepodobne v štáte S., pričom už pri nariaďovaní výkonu náhradného trestu za nezaplatený peňažný trest sa voči obvinenému viedlo konanie ako proti ušlému), ktorý na neho nereagoval.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., § 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd na úvod poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných väd. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. Z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (bližšie viď R 120/2012).

Obvinený X. H. v dovolaní namietal skutočnosti, z ktorých súčasne vyvodzoval porušenie práva na obhajobu, ako aj nezákonnosť dôkazu. Tá istá námietka však môže byť subsumovateľná len pod jeden dovolací dôvod, preto dovolací súd posúdil jednotlivé námietky podľa obsahu a vyrovnal sa s nimi v rámci príslušného dovolacieho dôvodu.

K namietanému porušeniu práva na obhajobu je potrebné uviesť, že konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Z dôvodu citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide

najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Vo vzťahu k výpovedi svedka Z. G. na hlavnom pojednávaní je v prvom rade potrebné uviesť, že svedok dostatočným spôsobom ozrejmil zmenu výpovede, pričom súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku jasne uviedol, z akých dôvodov uveril zmenenej výpovedi a ktoré ďalšie dôkazy ju potvrdzujú (str. 57 a nasl.). Poukazovanie na jeho postavenie ako kajúcnika nebolo pre dovolacie konanie relevantné, keďže obvinený pred súdmi nižšieho stupňa nenamietal dôveryhodnosť svedka.

Pokiaľ ide o vedomosť svedka Z. G. o obsahu výpovede svedka O. Y., zo spisu nie je zrejmé, akým spôsobom (ani prostredníctvom akej osoby) a v akom rozsahu sa s ňou oboznámil, keďže v tom čase sa nachádzal v Ústave na výkon trestu Banská Bystrica. K týmto skutočnostiam nebol svedok Z. G. vypočúvaný, a to ani zo strany obhajoby, ktorá na hlavnom pojednávaní nemala na svedka otázky. Zároveň obhajoba v konaní pred súdmi nižšieho stupňa nenamietala porušenie práv v súvislosti s danou výpoveďou (bližšie sa k tomu dovolací súd vyjadruje nižšie). Následné vyvodzovanie obvineného, že svedok mal vedomosť aj o iných výpovediach, je iba špekuláciou obhajoby, bez relevantného podkladu.

Na uvedené nemalo vplyv ani tvrdenie svedka V. L., že mu zo strany prokurátora (odlišného od dozorujúceho prokurátora v prejednávanej trestnej veci) mala byť poskytnutá výhoda za krivé svedectvo proti obvinenému X. H., nakoľko svedok V. L. nespájal údajné konanie prokurátora aj so svedkom Z. G..

Obhajoba pritom navrhla opakované vypočutie svedka Z. G. len k zabezpečeniu podpisového vzoru poškodeného z banky, resp. k identifikácii banky, či bude korešpondovať s bankou poškodeného. Za iným účelom (k spôsobu získania obsahu výpovede svedka O. Y. alebo k prípadnému kontaktu svedka Z. G. s prokurátorom) návrh nepodávala.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní konanom 25. februára 2015 uznesením podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol návrhy obvineného na vykonanie dôkazov prednesených na predmetnom hlavnom pojednávaní, vrátane predvolania daného prokurátora, s tým, že mal skutočnosti, ktoré mali byť nimi preukazované, dokázané inými dôkazmi, ktoré považoval za postačujúce.

Odmietnutím vykonania navrhnutých dôkazov nedošlo k porušeniu práv obvineného, keďže medzi práva obvineného nepatrí vyhovieť všetkým návrhom na vykonanie dokazovania. Je na súdoch zvážiť, či navrhnutý dôkaz považujú za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospejú k negatívnemu výsledku, sú povinné rozhodnúť o odmietnutí dôkazu.

Obdobný názor zastáva aj ústavný súd. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie ústavného súdu z 31. augusta 2004, sp. zn. IV. ÚS 252/04). Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené (uznesenie ústavného súdu z 11. júla 2012, sp. zn. II. ÚS 258/2012).

Dovolací súd z predloženého spisu zistil, že súd prvého stupňa sa zaoberal navrhnutým dôkazom a zákonným spôsobom ho odmietol s náležitým odôvodnením. K obdobnej námietke sa vyjadril aj odvolací súd s tým, že poukázal na nepotrebnosť preverovania tvrdenia svedka V. L. výpoveďou daného prokurátora pre chýbajúcu výpoveď svedka V. L., ktorý na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať

(str. 17 uznesenia odvolacieho súdu). V tejto súvislosti dovolací súd nad rámec navyše pripomína, že svedok V. L. neuvádzal, že by prokurátor mal ovplyvňovať svedka Z. G.. V takom prípade by vypočutie prokurátora mohlo byť opodstatnené.

Z odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa je teda zrejmé, že sa dostatočným spôsobom vyrovnali s odmietnutím predmetného návrhu na vykonanie dokazovania, preto dovolací súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

V nadväznosti na vedomosť svedka Z. G. o obsahu výpovede iného svedka, resp. obvineného X. H. a tvrdenia svedka V. L. o ovplyvňovaní, obvinený namietal zákonnosť výpovede svedka Z. G. (zároveň aj porušenie práva na obhajobu). Ako bolo uvedené vyššie, tú istú námietku možno podradiť iba pod jeden dovolací dôvod. Pritom platí, že námietka sa primárne podradí pod príslušný špeciálny dôvod dovolania, nie aj pod všeobecný dôvod. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Pri oboch dovoláciach dôvodoch však platí, že v zmysle ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola dovolateľovi známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Obvinený X. H. v konaní pred súdom prvého stupňa nenamietal zákonnosť svedeckej výpovede Z. G. (alebo porušenie iných práv), a to ani z dôvodu vedomosti svedka o obsahu výpovede svedka O. Y., ani v súvislosti s tvrdeniami svedka V. L.. V odvolaní sa následne zamerail (okrem nesprávnosti výrokov o trestoch) na pochybenie súdu prvého stupňa, keď odmietol vykonanie navrhovaných dôkazov (predovšetkým nevypočutie prokurátora). Na záver odvolania uviedol, že po preštudovaní spisu zašle súdu doplnenie odvolania, kde sa vyjadrí k znaleckým posudkom, k výpovediam jednotlivých svedkov a k zákonnosti vykonaného dokazovania. Do rozhodnutia odvolacieho súdu však žiadne doplnenie odvolania neposlal a ani na verejnom zasadnutí zákonnosť dôkazov prostredníctvom obhajcu nenamietal (obvinený požiadal o konanie v neprítomnosti). Odvolaciemu súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa s poukazom na potrebu vykonania navrhnutých dôkazov, ako aj výsluchu V. X., ktorý mal riadiť V. L..

V nadväznosti na uvedené považuje dovolací súd za potrebné dať do pozornosti zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria len bdelým). Teda patria tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv. Zanedbanie uplatnenia námietok v skorších štádiách konania nemožno reparovať v dovolacom konaní.

Zvyšné námietky obvineného smerovali k posudzovaniu obsahu výpovedí svedkov, k skutkovým okolnostiam, k polemike so závermi súdu nižšieho stupňa, k absencii úmyslu a motívu.

Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať na podklade dovolania obvineného skutkové okolnosti [čo vyplýva priamo z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.], a to ani motív páchatel'a, ktorý ako fakultatívny znak subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, je predmetom dokazovania, ani nedostatok subjektívnej stránky trestného činu (úmysel). Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia (S 3/2011-II). Prípadný rozpor skutkového stavu s vykonaným dokazovaním by bolo možné napádať jedine podľa § 371 ods. 3 Tr. por. prostredníctvom dovolania ministra spravodlivosti, ktorý však koná iba na podnet. Navyše hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného, nepatrí pod žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na to, že v rozsahu námietok neboli naplnené uplatnené dôvody dovolania, najvyšší súd pomerom hlasov 5:0 dovolanie obvineného Ing. X. H. podľa § 382 písm. c) Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.